

Geçici Kabulden Sonra Gelir Vergisi Kesintisi Yapılıp Yapılmayacağı

Yıllara sari inşaat ve onarım işi kapsamında yapılan inşaat işinden elde edilen kazancın geçici kabulün yapıldığı yılın beyannamesinde (Gelir/Kurumlar) beyan edilecektir. Hakedişlerden yapılan gelir vergisi stopajı kesinti yoluyla ödenen vergiler listesinde gösterilir. Bu işe ait daha sonra düzenlenen hakedişler üzerinden gelir vergisi kesintisi yapılmaması eğer yapılmışsa yersiz olarak hakedişinden kesilen ve yatırılan bu stopaj miktarının, işletmenin vergilerinize mahsup edilmesi gerekmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 42'nci maddesinde "Birden fazla takvim yılma sirayet eden inşaat ve onarım işlerinden kar veya zarar işin bittiği yıl kati olarak tespit edilir ve tamamı o yılın geliri sayılarak, mezkur yıl beyannamesinde gösterilir.

Mükellefler bu madde kapsamına giren hallerde her inşaat ve onarma işinin hasılat ve giderlerini ayrı bir defterde veya tutmakta oldukları defterlerin ayrı sayfalarında göstermeye ve düzenleyecekleri beyannameleri işlerin ikmal edildiği takvim yılını takip eden yılın Mart ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar vermeye mecburdurlar" hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanun'un 44'üncü maddesinin birinci fıkrasında, "İnşaat ve onarma işlerinde geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarih, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığı veya fiilen bırakıldığı tarih bitim tarihi olarak kabul edilir. " hükmü yer almaktadır."

Dolayısıyla, işin başlangıç tarihinden itibaren geçici kabul tutanağının idarece onaylandığı tarihe kadar nakden veya

hesaben yapılacak avanslar dahil tüm ödemeler üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi veya Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca tevkifat yapılması, **söz konusu işlerle ilgili geçici kabul tutanağının düzenlenmesinden sonraki ödemelerden ise gelir vergisi tevkifatı yapılmaması gerekmektedir.**

Diğer taraftan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre istihkak sahiplerinin kurumlar vergisine mahsuben, birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ihale eden kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemeleri üzerinden vergi kesintisi yapmak zorunda oldukları hükme bağlanmıştır.

Bu düzenlemeler çerçevesinde, gelir ve kurumlar vergisinin kesilmemesi gerekmektedir. Söz konusu verginin geçici kabulden sonra kesilmesi durumunda kesilen vergi belediyenin muhtasar beyannamesinde beyan edilerek vergi dairesine ödenmiş olduğundan bu kez bunun ilgiliye iadesinin veya mahsubunun nasıl yapılacağı hususunda ilgili mevzuata göre açıklanması gerekmektedir.

Maliye Bakanlığınca yayımlanan 252 sayılı Gelir Vergisi Tebliğinin 3.2. Diğer Vergi Borçlarına Mahsup veya Nakden İade başlığında;

“Fazla veya yersiz olarak vergi tahakkuk ettirilmesine neden olan vergi hatasının düzeltilmesi halinde, vergi harası nedeniyle fazla olarak tahakkuk ettirilmiş verginin ödenmiş olması şartıyla, verginin mükellefe iadesi gerekmektedir.

Vergi borçlarına mahsup talebi halinde bu talebin bir dilekçe ile vergi dairesine bildirilmesi gerekmektedir. Düzeltme işlemi ile iade işleminin aynı vergi dairesi tarafından gerçekleştirilmesi durumunda iade işlemi için dilekçe dışında ayrıca bir belge ibrazına gerek yoktur. Vergi dairelerinin

farklı olması halinde hata nedeniyle fazladan tahakkuk etmiş olan verginin ödendiğini gösteren belgenin ibrazı gereklidir.

Mahsubu talep edilen vergi borçları için, mükellefin vergi hatasının düzeltilmesini ilgili vergi dairesine dilekçe ile haber verdiği tarih itibariyle mahsup işlemi yapılmış sayılır ve mahsubu talep edilen vergi borçları için bu tarihten itibaren gecikme zammı hesaplanmaz.” açıklamaları yer almaktadır.

Yukarıdaki açıklamalardan anlaşıldığı üzere geçici kabul tutanağı onaylandıktan sonra yapılan hakediş ödemeleri o yılın kar veya zararın tespitinde dikkate alınacak olup bu ödemeler üzerinden 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15'inci maddesine göre vergi kesintisi yapılmaması gerekmektedir. Örneğin 2009 yılında geçici kabulü yapılan işin kar ve zararına ilişkin beyanı 2010 yılında yapılacaktır. Geçici kabul yapıldıktan sonra gerek 2009 ve gerek 2010 yılında yapılacak hakediş ödemelerinden kesinti yapılmayacaktır. Geçici kabulden sonra 2009 yılında yapılan ödemeler 2009 yılı muhtasar beyannamesinde 2010 yılında yapılacak ödemeler ise 2010 yılının 2011 yılında verilecek muhtasar beyannamelerinde gösterilecektir.

Yıllara sari inşaat işlerinde geçici kabul tutanağının idarece onayından sonraki istihkak bedelleri üzerinden yersiz yapılan gelir vergisi kesintileri fazla ve yersiz ödenen vergi niteliği kazanacak olup 252 sayılı gelir Vergisi Tebliğinde belirtildiği üzere verginin ödenmiş olması şartıyla fazla kesinti hangi kurumca yapılmışsa o kurumun muhtasar beyanname yönünden bağlı bulunduğu vergi dairesinden işletme tarafından talep edilmesi halinde düzeltme talebinin Vergi Usul Kanunu'nun 116'ncı ve 123'üncü maddeleri ile 252 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yapılan açıklamalar çerçevesinde ilgili vergi dairesince yerine getirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Muhatap kesintiyi yapan kurum değil, kurumun muhtasar yönden

bağlı olduęu vergi dairesidir. Son olarak, iade edilecek olan söz konusu vergi kesintilerinin işletmenin gelir/kurumlar vergisi beyannamesinde doęrudan mahsuba konu edilemeyecektir.